

Tudományos eredmények

Kiskunfélegyháza–Templomhalom 2014.

Ásatásvezető: Rosta Szabolcs, Munkatárs: Dr. Knipl István

A 2014. évben az NKA és Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata által támogatott feltárás célja egyrészt a Bálint Alajos ásatását folytató temetőfeltárás folytatása, a 2010. évben azonosított erődrendszer déli szakaszának feltárása volt. (A régészeti feltárás szervesen illeszkedett a 2008., 2009., 2010. években, szintén az NKA által támogatott ásatásokhoz, a korábbi ásatások eredményeire támaszkodva.) Másrészt fontos cél volt a Templomhalom környezetének végső rendezése, közösségi térként való kiépítése, mely e történeti helyszín hosszú távú fenntarthatóságának biztosítását jelenti.

- Az ásatás, illeszkedve a korábbiakhoz, 5×5 méteres négyzethálós rendszerre épült, melyet a korábbi ásatásaink szelvényeihez igazítottunk. 2014-ben a domb D-i lejtőjének teljes feltárása történt meg, 8 db 5x5 m szelvényben. (B7-9, E7-9, F7-8 szelvények)
- A kerítőárok teljes, a homokhordásokkal nem elpusztított szakaszát is feltártuk, teljesen átvágva ezáltal a domb déli lejtőjét.
- Az erődítésárok belső oldalán lévő kő kerítőfal további szakaszai estek a feltárt területre, ebből egy valószínűsíthető kerítés-támpillér alapozása mindenképp kiemelendő. A kerítés leomlott elemei a korábban megfigyelteknek megfelelően az árok legfelső betöltési szintjén voltak. Egyértelműen bebizonyosodott, hogy az árok a kerítés pusztulásának idejében már funkcióját veszítette, javarészt feltöltődött.
- Az objektumszámokat, az előző idényeket folytatva, 285. számtól adtuk ki, a 384. számig. Két gödör, egy alapozás, valamint egy recens jelenség mellett, 96 darab sírt bontottunk ki és dokumentáltunk le. A sírok felmérése – mint a korábbiakban is – fotogrammetriai technikával történt. Ezzel egy 3D modell áll rendelkezésre, mely jelentősen pontosabb lehetőségeket biztosít a feldolgozásban is. A sírok többsége a nagy kiterjedésű, a kerítőárok által elpusztított Árpád-kori temetőhöz tartozik. A késő középkori sírok minden esetben az árok belső ívén belül helyezkednek el.
- Kiemelendő leletnek minősül egy 14. századi sírból előkerült in situ lemezes pártaöv.
- A 12. század eleji anyagból említésre méltó egy sodrott ezüstgyűrű, több S-végű karikaékszer.
- Kétséget kizáróan bizonyíthattuk Félegyháza Árpád-kori előzményét, mely az árok által felülreteggett nagy kiterjedésű temető újabb részei mutattak meg. A korábban is észlelt erősen faszenes temetőfázis újabb példányai jöttek elő, szintén a 12. század végére keltezhetően. Két ilyen temetkezésből kinyert szénminta C14 kormeghatározása (Kr.u. 1150-1200) is alátámasztotta a stratigráfiai szempontú megfigyeléseket. A templomhalmi temető ezzel, a korábbiaknál jelentősen nagyobb hangsúlyt kap a középkori templom körüli temetők Árpád-kori temetkezési szokásainak elkülönítésében.

A leletanyagot a feltárás helyszínén csomagoltuk, a tisztítást, állagmegóvást, restaurálást igénylő leletek a Katona József Múzeumba lettek szállítva. A leletekből 2015. augusztus 19-én kiállítás nyílt a kiskunfélegyházi Kiskun Múzeumban.

Rosta Szabolcs
ásatásvezető régész